

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๕/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๖๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๐ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายชัยภัทรหรือชัยศิริ ตั้งหลัก ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล
ขาว อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และ
มีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง
นายกเทศมนตรีตำบลขาว ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้อง ประกอบเอกสารท้ายคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว
ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาวเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม

๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว และมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ แต่ในวันดังกล่าว ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบทางไปรษณีย์ โดยไม่กรอกรายการทรัพย์สินและหนี้สินในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ไม่ลงลายมือชื่อให้ครบถ้วน และยื่นเอกสารประกอบไม่ถูกต้องครบถ้วน โดยแสดงเอกสารประกอบเพียงหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน เอกสารเกี่ยวกับที่ดิน ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบให้ครบถ้วนถูกต้อง โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ปรากฏชื่อผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้รับเอกสารด้วยตนเอง แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างใด ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือให้ผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาตามนัดพร้อมทั้งมีหนังสือชี้แจงและขอขยายระยะเวลาในการส่งเอกสารเพิ่มเติม แต่ไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่ขอขยายอีกเช่นกัน

มีปัญหาคือต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาวหรือไม่ เห็นว่า เมื่อผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาวจึงเป็นผู้บริหารท้องถิ่นและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ ผู้ถูกกล่าวหาจึงมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยัง

ไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องเมื่อพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารท้องถิ่นที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย อันเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อป้องปรามผู้ใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบ ขอให้จริงปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ถือได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงหน้าที่ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินของตน และรายละเอียดและที่มาแห่งทรัพย์สินเป็นอย่างดี แม้ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งต่อผู้ร้องแล้วก็ตามแต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่กรอกรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ไม่ยื่นเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วน และไม่ลงลายมือชื่อในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน อันมีผลเช่นเดียวกับการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และส่งผลให้ผู้ร้องไม่อาจตรวจสอบถึงความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาได้ ทั้งผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ผู้ถูกกล่าวหา ก็หาได้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องแต่อย่างใดไม่ เห็นได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาเพิกเฉยไม่ใส่ใจต่อหน้าที่ของตน เมื่อถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ พฤติการณ์ จึงมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น จึงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง นายกเทศมนตรีตำบลขวาว มีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็น
เจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อัน
ควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรี
ตำบลขวาวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

วินิจฉัยว่า นายชัยภัทรหรือชัยศิริ ตั้งหลัก ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว อำเภอเสลภูมิ
จังหวัดร้อยเอ็ด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐
บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษ
ให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท
ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน จึงให้รอการลงโทษจำคุกไว้มีกำหนด ๑ ปี
ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา ๒๙, ๓๐.

นางกาญจนา ชัยคงดี

(อม.๓๒)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๕/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๖๗/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๐ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายชัยภัทรหรือชัยศิริ ตั้งหลัก ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว
ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาเข้ารับตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว อำเภอสลภูมิ

จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหา มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบทางไปรษณีย์ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ แต่มิได้กรอกรายการทรัพย์สินและหนี้สินในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน กับลงลายมือชื่อในแบบและยื่นเอกสารประกอบไม่ถูกต้องครบถ้วน โดยแสดงเอกสารประกอบเพียงหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และเอกสารเกี่ยวกับที่ดิน ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ผู้ถูกกล่าวหาเพิกเฉย ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา มารับทราบข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหา มารับทราบข้อกล่าวหาและทำหนังสือชี้แจง เหตุที่ไม่ยื่นทำนองว่า ไม่มีเจตนาเพิกเฉยและขอขยายระยะเวลาในการส่งเอกสารเพิ่มเติม แต่ผู้ถูกกล่าวหา มิได้ดำเนินการอย่างใด ผู้ร้องมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่า มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว อำเภอสว่างภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหา เข้ารับตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องเมื่อพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวมุ่งหมายให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ใช้อำนาจอรัฐ การที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง แม้จะยื่นภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด แต่ไม่กรอกรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกทั้งไม่ยื่นเอกสารประกอบให้ครบถ้วนถูกต้อง มีผลเช่นเดียวกับการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องเพราะทำให้ผู้ร้องไม่อาจตรวจสอบความถูกต้องของรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาได้ และผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่ผู้ร้องกำหนด แต่ผู้ถูกกล่าวหาเพิกเฉย ต่อมาผู้ร้องแจ้งข้อกล่าวหาแล้วและผู้ถูกกล่าวหาขอขยายระยะเวลาส่งเอกสารเพิ่มเติม แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการใดๆ ตามที่ขอ ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ พฤติการณ์จึงมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่เจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว มีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง การกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๑๖๗ ด้วย

วินิจฉัยว่า นายชัยภัทรหรือชัยศิริ ตั้งหลัก ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้นกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาวอำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กับมีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน จึงให้รอการลงโทษจำคุกไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นางรัชนี สุขใจ

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว
ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นายกเทศมนตรีตำบลขวาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๖ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์
๒๕๖๔ และมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔
ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ แต่ไม่กรอก
รายการทรัพย์สินและหนี้สินกับไม่ลงลายมือชื่อในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งยื่นเอกสาร
ประกอบไม่ครบถ้วน ผู้ร้องมีหนังสือลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการ
ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ได้แก่ สำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคล
ธรรมดาปีภาษี ๒๕๖๓ ของตนเองและคู่สมรส เงินฝากธนาคาร ราคาประเมินมูลค่าที่ดิน รายการ
โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ยานพาหนะ เงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ยืมจากธนาคารและสถาบันการเงิน
และค่าเช่าซื้อรถยนต์ ให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ และมีหนังสือลง
วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหา กับแจ้งข้อกล่าวหาให้
ผู้ถูกกล่าวหาทราบเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเมื่อวันที่ ๘
กรกฎาคม ๒๕๖๔ ว่า อยู่ระหว่างรวบรวมหลักฐานเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินซึ่งมีจำนวนมาก
และต้องติดต่อหน่วยงานหลายแห่ง ทั้งอยู่ในช่วงที่มีการระบาดของโรคโควิด ๑๙ อันเป็นอุปสรรคใน

การรวบรวมเอกสารทำให้เกิดความล่าช้า จึงขอขยายเวลาในการรวบรวมเอกสารส่งแก่ผู้ร้อง แต่ก็
ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ดำเนินการดังกล่าวแต่อย่างใด

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดง
ที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาวหรือไม่ เห็นว่า
ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบล จึงเป็นผู้บริหารท้องถิ่น
และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องเมื่อเข้ารับ
ตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ และประกาศคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหาร
ท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่น
บัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สินต่อผู้ร้องเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องปฏิบัติตาม
กฎหมายโดยเคร่งครัด อันเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อป้องกันผู้ใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบ การที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นเอกสารประกอบไม่ครบถ้วนเป็นเหตุให้ผู้ร้องไม่สามารถ

ตรวจสอบความถูกต้องและการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินระหว่างดำรงตำแหน่งของ
ผู้ถูกกล่าวหาได้ ถือว่าเป็นการจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งที่ผู้ร้องมีหนังสือ
แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบเพื่อให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหายื่นเอกสารประกอบให้ครบถ้วนภายในเวลาที่
ผู้ร้องกำหนดแล้ว แต่ผู้ถูกกล่าวหาที่ไม่ดำเนินการใด และเมื่อต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งขอกกล่าวหาแก่
ผู้ถูกกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาที่มีหนังสือชี้แจงต่อผู้ร้องอ้างเหตุขัดข้องและขอขยายระยะเวลาการยื่น
เอกสารประกอบต่อผู้ร้อง แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับไม่ดำเนินการดังกล่าว จนผู้ร้องต้องยื่นคำร้องเป็นคดี
นี้ ทั้งข้ออ้างของผู้ถูกกล่าวหาล้วนเป็นการง่ายแก่การกล่าวอ้างและเลื่อนลอยปราศจากหลักฐาน
สนับสนุน ไม่อาจใช้อ้างเพื่อเป็นเหตุให้ไม่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย พฤติการณ์แห่งคดี
มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ข้อเท็จจริง
รับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อ
ผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตำบลขาว มีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิกถอนสิทธิ
สมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็น
ความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมี
พฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง
นายกรัฐมนตรีตำบลขาว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

จึงวินิจฉัยว่า นายชัยภัทรหรือชัยศิริ ตั้งหลัก ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน จึงให้รอการลงโทษจำคุกไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายณพรัตน์ ชลวิทย์

(อม.๓๖)

คำวินิจฉัยส่วนตน

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๕/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๐ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายชัยภัทรหรือชัยศิริ ตั้งหลัก ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล
ขวาว อำเภอสว่างภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับ
ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.
๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว
ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาเข้ารับตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัด
ร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบกรณิเข้ารับตำแหน่งแล้ว ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์
๒๕๖๔ ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง
ภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ ครั้นเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องทางไปรษณีย์ แต่ไม่ได้กรอกรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งลงลายมือชื่อในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินไม่
ครบถ้วน กับยื่นเอกสารประกอบไม่ถูกต้องครบถ้วน โดยแสดงเอกสารประกอบเพียงหนังสือสำคัญ
แสดงการเปลี่ยนชื่อตัว สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และเอกสารเกี่ยวกับที่ดิน
เท่านั้น ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสาร
ประกอบต่อผู้ร้องให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ผู้ถูกกล่าวหาเพิกเฉย
ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหาให้มารับทราบข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหา
พร้อมทั้งมีหนังสือชี้แจงและขอขยายระยะเวลาในการส่งเอกสารเพิ่มเติม แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้
ดำเนินการแต่อย่างใด

คดีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาวหรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว จึงเป็นผู้บริหารท้องถิ่นและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหาจึงเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ร้องกำหนดตามมาตรา ๒๘(๓) โดยต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องเมื่อพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๕ บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวมุ่งประสงค์ให้มีการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของคณะผู้บริหารท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ป้องกันการทุจริตด้วยการให้บุคคลที่จะเข้าสู่ตำแหน่งต้องแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะเมื่อเข้าสู่ตำแหน่งและเมื่อพ้นจากตำแหน่ง อันจะทำให้ผู้ร้องสามารถตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินว่ามีการเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างผิดปกติ ภายหลังจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ

หนังสือและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ย่อมแสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบ รายละเอียดและที่มาแห่งทรัพย์สินรวมทั้งหนี้สินของตนแล้วยังทราบว่าตนมีหน้าที่จะต้องยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งให้ถูกต้อง ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดด้วย แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อ ผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กรอกรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งไม่ยื่นเอกสารประกอบให้ครบถ้วน ถูกต้อง เท่ากับว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง เป็นเหตุให้ ผู้ร้องไม่มีบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหากรณีพ้นจากตำแหน่งเปรียบเทียบกับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหากรณีเข้ารับตำแหน่ง ผู้ร้องมีหนังสือแจ้ง เตือนให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่ผู้ร้องกำหนดและแจ้งข้อกล่าวหาแก่ ผู้ถูกกล่าวหาแล้วผู้ถูกกล่าวหาขอขยายระยะเวลาส่งเอกสารเพิ่มเติม แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับเพิกเฉยมิได้ ดำเนินการแต่อย่างใด พฤติการณ์ดังกล่าวมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงที่มา แห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณี พ้นจากตำแหน่ง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง(๑) ดังข้อกล่าวหาตามคำร้องของผู้ร้อง จึงต้องเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

ของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง และเมื่อผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ร้องกำหนดตามมาตรา ๒๘(๓) จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น จึงเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ อีกด้วย

จึงวินิจฉัยว่า นายชัยภัทรหรือชัยศิริ ตั้งหลัก ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กับผู้ถูกกล่าวหายังมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ให้ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ ให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุก

(อม.๕๐)

- ๖ -

มาก่อน โฆษจำคุกจึงให้รอกการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หาก
ผู้ถูกกล่าวหาไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายกิตติพงษ์ ศิริโรจน์

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๕/๒๕๖๖
คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๖/๒๕๖๖

วันที่ ๒๐ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
 { นายชัยภัทรหรือชัยศิริ ^{ตั้งหลัก} ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และ ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้องและคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว
ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว
อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖ ซึ่งผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการ

ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ ต่อมาวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง โดยไม่กรอกรายการทรัพย์สินและหนี้สินในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ลงลายมือชื่อในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินไม่ครบถ้วน และยื่นเอกสารประกอบไม่ถูกต้องครบถ้วน ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ และมีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาและมีหนังสือชี้แจงขอขยายระยะเวลาในการส่งเอกสารเพิ่มเติม แต่ไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการภายในกำหนด ผู้ร้องจึงมีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น

คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องเมื่อเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นหน้าที่สำคัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตโดยมิชอบ เมื่อปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว แสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบรายละเอียดและที่มาแห่งทรัพย์สินของตนและหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด แต่เมื่อพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกกล่าวหา กลับยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินโดยไม่กรอกรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ไม่ลงลายมือชื่อในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินให้ครบถ้วน และยื่นเอกสารประกอบไม่ถูกต้องครบถ้วน เป็นเหตุให้ผู้ร้องไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหา มีผลเช่นเดียวกับการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง อีกทั้ง เมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้งและให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือรวมไปถึงมีหนังสือแจ้งให้ไปรับทราบข้อกล่าวหาและแจ้งข้อกล่าวหาถึงผู้ถูกกล่าวหา โดยผู้ถูกกล่าวหา รับทราบข้อกล่าวหาและขอขยายระยะเวลาส่งเอกสารเพิ่มเติม แต่กลับไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ดำเนินการใด ๆ ภายในกำหนดระยะเวลาที่ขอขยาย ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพพฤติการณ์แห่งคดีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหา มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ

เอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว มีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

จึงวินิจฉัยว่า นายชัยภัทรหรือชัยศิริ ตั้งหลัก ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตาม มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กับมีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายสุทิน นาคพงศ์

ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด และผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหา มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยช่องทางไปรษณีย์-เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ โดยไม่กรอกรายการทรัพย์สินและหนี้สินในรูปแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และได้ลงลายมือชื่อในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินไม่ครบถ้วน และยื่นเอกสารประกอบไม่ถูกต้องครบถ้วน ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบให้ถูกต้องภายใน ๓๐ วัน แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงว่าไม่มีเจตนา ผู้ร้องมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันเข้ารับตำแหน่งและวันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) มาตรา ๑๐๕ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งโดยไม่กรอกรายการทรัพย์สินและหนี้สินในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และได้ลงลายมือชื่อในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินไม่ครบถ้วน และยื่นเอกสารประกอบไม่ถูกต้องครบถ้วน โดยแสดงเอกสารประกอบเพียงหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาโฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ก.) ทั้งที่ผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งมาแล้ว แสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ผู้ถูกกล่าวหายังคงไม่ดำเนินการ ส่วนที่อ้างว่าอยู่ในระหว่างรวบรวมเอกสารและไม่มีเจตนา แต่กลับไม่ดำเนินการในกำหนดแสดงถึงพฤติการณ์ไม่ใส่ใจต่อหน้าที่ การที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามเอกสารท้ายคำร้องหมายเลข ๖ โดยกรอกข้อมูลเบื้องต้นระบุว่าตนเองมีคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ระบุข้อมูลรายได้ต่อปีจากเงินเดือน ค่าเช่า รายได้จากเกษตรกรรม แต่กลับไม่กรอกข้อมูลรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ไม่ลงลายมือชื่อ ไม่ยื่นหลักฐานการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา ไม่แนบหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่

จริงของทรัพย์สินและหนี้สินตามที่กฎหมายกำหนด ทำให้ผู้ร้องไม่สามารถตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินในระหว่างดำรงตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาได้ ย่อมมีผลเท่ากับการไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเป็นหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องปฏิบัติ และเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ใช้อำนาจอรัฐ แม้ผู้ถูกกล่าวหานำเอกสารมายื่นเพิ่มเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔ ก็ปรากฏตามรายงานการไต่สวนท้ายคำร้องว่าเป็นการยื่นไม่ถูกต้องครบถ้วน ทั้งไม่ใช่การยื่นภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด เมื่อรับฟังประกอบกับที่ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ พฤติการณ์จึงมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่เจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีผลต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

จึงวินิจฉัยว่า นายชัยภัทรหรือชัยศิริ ดังหลัก ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กับมีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายธีระพล ศรีอุดมขจร

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๕ /๒๕๖๖
คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๓ /๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกา

วันที่ ๒๐ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
 นายชัยภัทร หรือชัยศิริ ตั้งหลัก ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตำบล
ขาว อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระ
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. มาตรา ๘๑, ๑๑๔
วรรคสอง (๑), ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาเข้ารับตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว และมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบทางไปรษณีย์ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ แต่ไม่ได้กรอกรายการทรัพย์สินและหนี้สินในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งลงลายมือชื่อในแบบและยื่นเอกสารประกอบไม่ถูกต้องครบถ้วน โดยแสดงเอกสารเพียงหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และเอกสารเกี่ยวกับที่ดิน ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ผู้ถูกกล่าวหาเพิกเฉย ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหาให้มารับทราบข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหา และทำหนังสือชี้แจงเหตุที่ไม่ยื่น ทำนองว่าไม่มีเจตนาเพิกเฉยและขอขยายระยะเวลาในการส่งเอกสารเพิ่มเติม แต่กลับมิได้ดำเนินการภายในกำหนด

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาวหรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว จึงเป็นผู้บริหารท้องถิ่นและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๔ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องเมื่อพ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยกฎหมายมุ่งประสงค์ให้การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของคณะผู้บริหารท้องถิ่นเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ ป้องกันการทุจริตด้วยการให้บุคคลที่จะเข้าสู่ตำแหน่งต้องแสดงบัญชีทรัพย์สินและ หนี้สินของตนและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เมื่อเข้าสู่ตำแหน่งและเมื่อพ้นจากตำแหน่ง อันจะทำให้ผู้ร้อง สามารถตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินว่ามีการเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างผิดปกติ ในภายหลังจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือไม่ เมื่อผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งมาแล้ว ย่อมแสดงว่า ผู้ถูกกล่าวหาทราบรายละเอียดและที่มาแห่งทรัพย์สินรวมทั้งหนี้สิน และมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินอย่างไรให้ถูกต้องตามกฎหมาย แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด แต่การที่ไม่กรอก รายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งไม่ยื่นเอกสารประกอบให้ครบถ้วนถูกต้อง ย่อมทำให้ผู้ร้องไม่อาจ ตรวจสอบความถูกต้องและมิอยู่ของทรัพย์สินที่ปรากฏตามบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ได้ มีผลเช่นเดียวกับการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง เมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้ง เตือนให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายในกำหนด และเมื่อผู้ถูกกล่าวหาขอขยาย ระยะเวลาขึ้นนั้นแล้วกลับเพิกเฉยมิได้ดำเนินการ ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พฤติการณ์จึงมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น
ข้อเท็จจริงรับได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
มีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและ
วรรคสอง นอกจากนี้การกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่น
บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อ
ได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นตามมาตรา ๑๖๗ ด้วย

วินิจฉัยว่า นายชัยภัทร หรือชัยศิริ ตั้งหลัก ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล
ขวาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของ
ผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กับมีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ จำคุก
๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา
มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ ให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๑ เดือน และ
ปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน จึงให้รอการลงโทษจำคุกไว้
มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวล
กฎหมายอาญามาตรา ๒๙, ๓๐.

นายวิเชียร อภิรัตน์มนตรี

ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องทางไปรษณีย์โดยไม่กรอกรายการทรัพย์สินและหนี้สินในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ลงลายมือชื่อในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินไม่ครบถ้วน และยื่นเอกสารประกอบไม่ถูกต้องครบถ้วน ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ได้รับหนังสือ แต่ผู้ถูกกล่าวหาเพิกเฉย ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหาแล้ว และมีหนังสือชี้แจงพร้อมทั้งขอขยายระยะเวลาในการส่งเอกสารเพิ่มเติม แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการภายในกำหนดเวลา ผู้ร้องมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ดหรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องเมื่อพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องปฏิบัติ และเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อป้องกันและปราบปรามผู้ใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบ การที่ผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งมาแล้ว แสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบดีถึงหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องตามกฎหมาย ทั้งผู้ร้องเคยมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบให้ผู้ร้องตามกฎหมาย ทั้งผู้ร้องเคยมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ และผู้ร้องได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหา ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาและมีหนังสือชี้แจงพร้อมทั้งขอขยายระยะเวลาในการส่งเอกสารเพิ่มเติม แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ดำเนินการ พฤติการณ์จึงแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ใส่ใจต่อหน้าที่อันสำคัญที่จะต้องปฏิบัติตามดังกล่าว การที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด แต่กลับไม่กรอกรายการทรัพย์สินและหนี้สินในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ลงลายมือชื่อในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินไม่ครบถ้วน และยื่นเอกสารประกอบไม่ถูกต้องครบถ้วน ทำให้ผู้ร้องไม่อาจตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาได้ ซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง เมื่อรับฟังประกอบกับที่ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ พฤติการณ์จึงมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่เจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจาก

ตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว มีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

จึงวินิจฉัยว่า นายชัยภัทรหรือชัยศิริ ตั้งหลัก ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กับมีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายทรงกลด บุญชูกุล

(อม.๓๒)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๕/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๖/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๐ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ผู้ร้อง

นายชัยภัทรหรือชัยศิริ ตั้งหลัก

ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล

ขาวาว อำเภอสลภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร

ประกอบต่อผู้ร้องและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น

กรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้องและคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว
ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาเข้ารับตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว อำเภอสลภูมิ จังหวัด
ร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณี
พ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ โดยไม่กรอกรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ลงลายมือชื่อในแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
ไม่ครบถ้วน และยื่นเอกสารประกอบไม่ถูกต้องครบถ้วน ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนต่อผู้ร้องภายใน ๓๐ วัน
นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ผู้ถูกกล่าวหาเพิกเฉย ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหามารับทราบ
ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาไม่รับทราบข้อกล่าวหาและไม่ประสงค์แก้ข้อกล่าวหา ผู้ร้องมีมติว่า
ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณี
พ้นจากตำแหน่ง

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว อำเภอสลภูมิ จังหวัด
ร้อยเอ็ด หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว อำเภอสลภูมิ จังหวัด

ร้อยเอ็ด จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องเมื่อเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙), ๑๐๕ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยกฎหมายมุ่งประสงค์ให้การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของคณะผู้บริหารท้องถิ่น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ป้องกันการทุจริตด้วยการให้บุคคลที่จะเข้าสู่ตำแหน่งต้องแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะเมื่อเข้าสู่ตำแหน่งและเมื่อพ้นจากตำแหน่ง อันจะทำให้ผู้ร้องสามารถตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินว่ามีการเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างผิดปกติภายหลังการดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือไม่ เมื่อผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ย่อมแสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบรายละเอียดและที่มาแห่งทรัพย์สินรวมทั้งหนี้สินของตนและทราบว่าตนมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด แต่กลับไม่กรอกรายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งไม่ยื่นเอกสาร

- ๕ -

ประกอบให้ครบถ้วนถูกต้อง ทำให้ผู้ร้องไม่อาจตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาได้ มีผลเช่นเดียวกับการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง เมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนต่อผู้ร้องภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ผู้ถูกกล่าวหาเพิกเฉย ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ พฤติการณ์จึงมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขวาว อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

วินิจฉัยว่า นายชัยภัทรหรือชัยศิริ ตั้งหลัก ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนา

ไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขาว อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายเจษฎาวิทย์ ไทยสยาม